

Godišnje izvješće Suda za 2021. – Pojmovnik

Pojam	Objašnjenje
ABAC	Informacijski sustav Komisije za izvršavanje i praćenje svih proračunskih i računovodstvenih operacija.
Agencija za plaćanja	Tijelo koje je određena država članica zadužila za upravljanje rashodima EU-a u području poljoprivrede.
Baza podataka Arachne	Alat za rudarenje podataka koji je Komisija razvila u svrhu potpore upravljačkim tijelima u primjeni ESI fondova i upravljanju tim fondovima.
Bespovratna sredstva	Isplata sredstava iz proračuna EU-a koja korisnik ne mora vratiti.
Bruto nacionalni dohodak (BND)	Uobičajeno mjerilo bogatstva određene zemlje koje se temelji na dohotku iz domaćih i inozemnih izvora.
Carinske provjere nakon puštanja robe u promet	Carinske provjere koje se provode nakon što su carinska tijela pustila robu u promet.
Carinski zakonik Unije	Glavni carinski zakonski akt EU-a.
Certifikacijsko tijelo	Za rashode u području poljoprivrede riječ je o javnom ili privatnom tijelu koje je država članica zadužila za ovjeravanje pouzdanosti godišnje računovodstvene dokumentacije ovlaštene agencije za plaćanja te zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija.
Ciljevi održivog razvoja	17 ciljeva održivog razvoja koji su utvrđeni Programom Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. s ciljem poticanja svih zemalja da djeluju u područjima s najvećom važnošću za ljudsku vrstu i planet.

Decentralizirana agencija	Neovisno tijelo EU-a osnovano na neodređeno vrijeme kao stručni centar za obavljanje zadaća kojima se doprinosi razvoju i provedbi politike EU-a.
Djelotvornost	Mjera u kojoj su željeni ciljevi postignuti s pomoću poduzetih aktivnosti.
Dobro financijsko upravljanje	Upravljanje sredstvima u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.
Dobro stanje okoliša	Kvalitativni cilj u pogledu zdravlja, biološke raznolikosti, produktivnosti i dugoročne održivosti mora i oceana.
Dodatnost	Načelo prema kojem financijska sredstva EU-a, osobito iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, moraju dopunjavati potrošnju nacionalnih sredstava, a ne zamijeniti je.
Državna potpora	Izravna ili neizravna potpora države određenom poduzeću ili organizaciji kojom se tom subjektu daje prednost pred konkurentima.
Državna potpora <i>de minimis</i>	Iznos državne potpore za koji nije potrebno odobrenje Komisije.
Dužnosnik za ovjeravanje	Osoba odgovorna za izvršenje prihoda i rashoda određenog tijela EU-a.
Ekologizacija	Uvođenje poljoprivrednih praksi koje su prihvatljive za klimu i okoliš. Taj se pojam često upotrebljava i u kontekstu povezanog programa potpore EU-a.
Ekonomičnost	Jamčenje toga da su sredstva pravodobno dostupna, u primjerenom količini i primjerene kvalitete te po najboljoj cijeni.
Erasmus+	Program EU-a za pružanje potpore u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta u Europi, ponajprije pružanjem prilike sveučilišnim studentima da studiraju i steknu iskustva u inozemstvu.
EU13	13 država članica koje su pristupile Europskoj uniji od 2004. nadalje

	(Bugarska, Češka Republika, Estonija, Hrvatska, Cipar, Latvija, Litva, Mađarska, Malta, Poljska, Rumunjska, Slovenija i Slovačka).
Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP)	Fond EU-a za financiranje izravnih plaćanja poljoprivrednicima i mjera kojima se uređuju ili podupiru poljoprivredna tržišta.
Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR)	Fond EU-a kojim se ribarima pruža potpora u prijelazu na održiv ribolov i kojim se priobalne zajednice podupiru u diversifikaciji svojih gospodarstava.
Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)	Fond EU-a kojim se jača gospodarska i socijalna kohezija u EU-u financiranjem ulaganja kojima se smanjuju nejednakosti među različitim regijama.
Europski fond za strateška ulaganja (EFSU)	Mehanizam za potporu ulaganjima koji su uvele Europska investicijska banka (EIB) i Komisija u sklopu Plana ulaganja za Europu, i to s ciljem privlačenja privatnih ulaganja u projekte koji su strateški važni za EU.
Europski investicijski fond (EIF)	Specijalizirani fond za rizično financiranje malih i srednjih poduzeća u cijeloj Europi. EIF je dio Grupe EIB-a.
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR)	Fond EU-a za financiranje doprinosa EU-a programima ruralnog razvoja.
Europski socijalni fond (ESF)	Fond EU-a čiji je cilj stvoriti prilike za obrazovanje i zapošljavanje te poboljšati situaciju u kojoj se nalaze osobe izložene riziku od siromaštva.
Europski strukturni i investicijski fondovi (ESIF ili ESI fondovi)	Pet glavnih fondova EU-a iz kojih se pruža potpora gospodarskom razvoju cijeloga EU-a: Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond, Kohezijski fond, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Europski fond za pomorstvo i ribarstvo.
Europski sustav nacionalnih i regionalnih računa	Računovodstveni okvir EU-a za izradu sustavnog i detaljnog opisa određenog gospodarstva.

Ex post evaluacija	Neovisna procjena djelotvornosti, učinkovitosti, koherentnosti, relevantnosti i dodane vrijednosti EU-a određenog dovršenog projekta ili programa.
Financijska uredba	Skup pravila kojima se uređuju struktura i uporaba proračuna EU-a te povezani procesi kao što su unutarnja kontrola, izvješćivanje, revizija i razrješnica.
Financijski instrument / financijski inženjering	Financijska potpora iz proračuna EU-a u obliku vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja, zajmova ili jamstava, ili drugih instrumenata podjele rizika.
Financijski ispravak	Mjera kojom se proračun štiti od nepravilnih rashoda ili rashoda nastalih prijevarom, i to uskraćivanjem financijskih sredstava ili ostvarivanjem njihova povrata kako bi se nadoknadila sredstva koja su pogreškom isplaćena za projekte ili programe koji se provode uz potporu EU-a.
Financijski posrednik	Subjekt koji djeluje kao veza između subjekta koji upravlja sredstvima iz određenog financijskog instrumenta i krajnjih primatelja.
Fokus (ili žarišno) područje	Prioritet druge razine u području ruralnog razvoja u EU-u.
Fond europske pomoći za najpotrebitije (FEAD)	Fond EU-a iz kojeg se pruža potpora mjerama koje države članice provode kako bi osigurale hranu i drugu materijalnu pomoć za najsiromašnije u društvu.
Fond za pravednu tranziciju (FPT)	Fond iz kojeg se pruža potpora zajednicama i regijama koje su u financijskom smislu najviše pogođene prijelazom na klimatski neutralno gospodarstvo.
Garancija za mlade	Program EU-a u sklopu kojeg se mladim osobama koje postanu nezaposlene ili odustanu od formalnog obrazovanja nude prilike za posao ili strukovno osposobljavanje unutar četiriju mjeseci.

Ginijev koeficijent	Mjera stupnja nejednakosti u statističkom skupu podataka, kojom se primjerice izražava odstupanje u pogledu raspodjele bogatstva ili dohotka neke zemlje od potpuno ravnomjerne raspodjele.
Godišnje izvješće o kontroli	Dokument koji je sastavilo revizijsko tijelo države članice i koji je dostavljen Komisiji kao dio godišnjeg jamstvenog paketa te zemlje.
Godišnje izvješće o radu	Izvješće koje sastavljaju sve glavne uprave Komisije te sve institucije i tijela EU-a, u kojem se navodi koji su rezultati ostvareni u odnosu na postavljene ciljeve te kako su upotrijebljeni financijski i ljudski resursi.
Godišnje izvješće o upravljanju proračunom EU-a i o njegovoj uspješnosti	Izvješće u kojem Komisija svake godine iznosi informacije o svojem upravljanju proračunom EU-a i postignutim rezultatima i koje sadržava sažeti prikaz informacija iz godišnjih izvješća o radu njezinih glavnih uprava i izvršnih agencija.
Gornja granica potpore	Ukupan iznos potpore koji se može isplatiti za određeno financirano područje, izražen u obliku postotka ukupnih prihvatljivih troškova. Gornja granica potpore razlikuje se od programa do programa i ovisi o raznim čimbenicima, primjerice o zemljopisnom području.
Grupa EIB-a	Europska investicijska banka i Europski investicijski fond.
Inicijativa za MSP-ove	Zajednički financijski instrument Komisije i Europskog investicijskog fonda čija je svrha olakšati malim i srednjim poduzećima pristup financiranju.
Inicijativa za zapošljavanje mladih	Program EU-a kojim se pruža potpora mladima koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju u regijama sa stopom nezaposlenosti mladih višom od 25 %.
Instrument „NextGenerationEU” (NGEU)	Financijski paket čija je svrha pomoći državama članicama EU-a u oporavku od

	gospodarskih i društvenih učinaka pandemije bolesti COVID-19.
Instrument jamstva za zajmove za poslijediplomske studije u okviru programa Erasmus +	Inicijativa kojom u ime Europske komisije upravlja Europski investicijski fond i u okviru koje se daje jamstvo za zajmove za poslijediplomske studije u inozemstvu, čime se studentima olakšava osigurati potrebna financijska sredstva.
Instrument za hitnu potporu (ESI)	Instrument EU-a koji mu omogućuje da pruža potporu državama članicama u slučaju krize dosad nezabilježenog razmjera i učinka s brojnim posljedicama za građane.
Instrument za povezivanje Europe (CEF)	Instrument EU-a kojim se pruža financijska potpora za stvaranje održive međusobno povezane infrastrukture u sektorima energetike, prometa te informacijskih i komunikacijskih tehnologija.
Instrument za premošćivanje (prijelazni instrument)	Instrument kojim se jamči kontinuitet financiranja pri prelasku s jednog programa financiranja sredstvima EU-a na sljedeći.
Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa (NDICI – Globalna Europa)	Program EU-a u sklopu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. kojim je objedinjeno nekoliko instrumenata za vanjsko djelovanje.
Integrirani administrativni i kontrolni sustav (IAKS)	Mehanizam EU-a kojim se države članice služe za upravljanje plaćanjima poljoprivrednicima u okviru zajedničke poljoprivredne politike i provjeru tih plaćanja.
Integrirano financijsko izvješćivanje i izvješćivanje o odgovornosti	Skup izvješća o proračunu EU-a koje priprema Komisija i koja se svake godine podnose Parlamentu i Vijeću u svrhu provedbe postupka davanja razrješnice. Obuhvaćaju godišnje izvješće o upravljanju proračunom EU-a i njegovoj uspješnosti (AMPR, od engl. <i>Annual Management and Performance Report</i>), konsolidiranu računovodstvenu dokumentaciju EU-a, mjere poduzete na

	temelju razrješnice i dugoročna predviđanja za proračun EU-a.
Interoperabilnost	Sposobnost određenog sustava da komunicira i funkcionira s drugim sustavima, uključujući u vidu razmjene podataka.
Interval pouzdanosti	Statističko mjerilo preciznosti rezultata uzorkovanja koje se rabi pri procjeni stope pogreške.
InvestEU	Mehanizam za potporu ulaganjima čiji je cilj mobilizirati privatna ulaganja u projekte koji imaju stratešku važnost za EU, kojim je 2021. zamijenjen EFSU.
Iskorištenost (apsorpcija) sredstava	Mjera, često izražena u obliku postotka, u kojoj su financijska sredstva EU-a koja su dodijeljena državama članicama potrošena na prihvatljive projekte.
Izjava o jamstvu	Izjava koju direktor određene glavne uprave Komisije daje u godišnjem izvješću o radu i koja se odnosi na potpunost i točnost računovodstvene dokumentacije, zakonitost i pravilnost povezanih transakcija, funkcioniranje sustava unutarnje kontrole i poštovanje načela dobrog financijskog upravljanja.
Izjava o jamstvu (DAS)	Izjava koja se objavljuje u godišnjem izvješću Suda i koja sadržava revizorska mišljenja o pouzdanosti računovodstvene dokumentacije EU-a te o pravilnosti povezanih transakcija.
Izravna potpora / izravno plaćanje	Plaćanja za potporu, uglavnom potporu po površini, koja se izvršavaju izravno poljoprivrednicima iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi.
Izravni troškovi	Troškovi nastali korisniku koji su jasno povezani s određenim projektom ili mjerom EU-a.
Izravno upravljanje	Upravljanje fondom ili programom EU-a koje, za razliku od podijeljenog ili neizravnog upravljanja, izravno obavlja sama Komisija.

Izvršna agencija	Organizacija kojom upravlja i koju je uspostavila Komisija na ograničeno razdoblje kako bi u Komisijino ime i pod njezinom nadležnošću obavljala određene zadatke povezane s programima ili projektima EU-a.
Jamstveni paket	Skup dokumenata koje država članica dostavlja Komisiji u vezi s ESI fondovima i koji se sastoji od godišnje računovodstvene dokumentacije, sažetka, izvješća o kontroli, izjave o upravljanju i revizorskog mišljenja.
Javna nabava	Nabava radova, robe ili usluga koju javna ili druga tijela provode na temelju otvorenih i natječajnih postupaka kako bi se zajamčila kvaliteta i ostvarila odgovarajuća vrijednost za uloženi novac.
Jednokratni iznos	Pojednostavnjeni oblik financiranja u okviru kojeg se nastoji pokriti približna vrijednost stvarnih troškova određene mjere.
Ključni pokazatelji uspješnosti	Mjerljiva vrijednost kojom se izražava uspješnost u pogledu ključnih ciljeva.
Kohezijska zemlja	Država članica EU-a koja ispunjava uvjete za potporu iz Kohezijskog fonda.
Kohezijski fond (KF)	Fond EU-a čija je svrha smanjiti gospodarske i socijalne nejednakosti u EU-u financiranjem ulaganja u državama članicama u kojima je bruto nacionalni dohodak po stanovniku manji od 90 % prosjeka EU-a.
Konsolidirana računovodstvena dokumentacija	Objedinjena računovodstvena dokumentacija svih institucija, agencija i tijela EU-a prikazana u jednom jedinstvenom dokumentu.
Konvergenција	Proces koji države članice koje žele uvesti euro provode kako bi zadovoljile posebne gospodarske i regulatorne kriterije.
Korektivni kapacitet	Mjerilo koje Komisija primjenjuje pri procjeni razine budućih ispravaka.

Korisnik	Fizička ili pravna osoba koja prima bespovratna sredstva ili zajam iz proračuna EU-a.
Krajnji primatelj / primatelj	Fizička ili pravna osoba koja prima bespovratna sredstva ili zajam iz proračuna EU-a ili ostvaruje krajnju korist od određene aktivnosti koju financira EU.
Kreativna Europa	Program EU-a za potporu kulturnom i kreativnom sektoru.
Krizni uzajamni fond EU-a za Afriku	Uzajamni fond EU-a za potporu stabilnosti u regijama Sahela (uključujući područje uz jezero Čad), Roga Afrike i sjeverne Afrike te za doprinos boljem upravljanju migracijama otklanjanjem njihovih temeljnih uzroka.
Krovni program	Program u okviru Europskog instrumenta za susjedstvo u kojem se financijska sredstva dodjeljuju nizu zemalja koje ispunjavaju određene uvjete, kao nadopuna njihovim osnovnim dodijeljenim financijskim sredstvima.
Kumulativni preostali rizik	Dio rashoda koji na kraju programskog razdoblja i dalje nije pravilan unatoč primjeni svih korektivnih mjera.
LIFE	Financijski instrument kojim se podupire provedba politike EU-a o okolišu i klimi sufinanciranjem projekata u državama članicama.
Logika intervencije	Poveznice između ciljeva, planiranih uloženi resursa i aktivnosti obuhvaćenih nekim prijedlogom i očekivanih rezultata i učinaka.
Makrofinancijska pomoć	Oblik financijske pomoći koju EU pruža partnerskim zemljama koje imaju poteškoće s platnom bilancom ili proračunom.

Mala i srednja poduzeća (MSP)	Pojam kojim se prema kriteriju veličine nazivaju određena društva i druge organizacije, na temelju broja zaposlenika i određenih financijskih kriterija. Mala poduzeća imaju manje od 50 zaposlenika i promet ili bilancu koji ne prelaze 10 milijuna eura. Srednja poduzeća imaju manje od 250 zaposlenika i promet koji ne prelazi 50 milijuna eura, odnosno bilancu koja ne prelazi 43 milijuna eura.
Mandat EIB-a za vanjsko kreditiranje	Mandat koji je EU dao EIB-u za sudjelovanje u operacijama financiranja u partnerskim zemljama, uz jamstvo iz proračuna EU-a.
Manjak sredstava prikupljenih od carina	Razlika između uvozne carine koja se trebala naplatiti za gospodarstvo u cjelini i stvarno naplaćene uvozne carine.
Međunarodni revizijski standardi (MRevS ili engl. ISA)	Standardi u vezi s financijskom revizijom koje je izdala Međunarodna federacija računovođa.
Međunarodni termonuklearni eksperimentalni reaktor (ITER)	Međunarodni istraživački projekt koji se provodi kao partnerstvo između EU-a i raznih zemalja kako bi se dokazala znanstvena i tehnološka izvedivost reaktora za fuziju u punom razmjeru.
Međunarodno vijeće za istraživanje mora (ICES)	Međuvladina organizacija za istraživanje mora koja radi na unaprjeđenju i razmjeni znanstvenih spoznaja o stanju i održivom iskorištavanju mora i oceana.
Međuplaćanje	Plaćanje u okviru određenog projekta ili programa EU-a koje se izvršava kada korisnik dosegne određenu ključnu etapu utvrđenu u ugovoru ili sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava.
Mehanizam Unije za civilnu zaštitu (rescEU)	Sustav namijenjen unaprjeđenju koordinacije i suradnje između EU-a i država članica u području sprječavanja prirodnih nepogoda i katastrofa izazvanih ljudskim djelovanjem te pripreme i odgovora na njih.
Mehanizam za oporavak i otpornost (RRF)	Mehanizam EU-a za financijsku potporu namijenjen ublažavanju gospodarskih i

	društvenih učinaka pandemije bolesti COVID-19 i poticanju oporavka uz istodobno promicanje zelene i digitalne transformacije.
Mehanizam za pravednu tranziciju	Instrument EU-a namijenjen promicanju prijelaza na klimatski neutralno gospodarstvo te pružanju potpore zajednicama i regijama koje su u financijskom smislu najviše pogođene tim prijelazom.
Metapodatci	Podatci kojima se definiraju i opisuju drugi podatci.
Mjerljiva pogreška	Pri iznošenju rezultata ispitivanja transakcija Sud upotrebljava ovaj pojam za slučajeve u kojima je moguće izmjeriti iznos transakcije koja sadržava pogrešku.
Mobilnost u svrhu učenja (obrazovna mobilnost)	Učenje, studiranje ili osposobljavanje u drugoj zemlji.
Multiplikacijski učinak	Učinak koji nastaje kada određena promjena u ulaznoj varijabli, kao što su ulaganja ili jamstva EU-a, uzrokuje promjenu u izlaznoj varijabli, kao što su ukupna ulaganja.
Nacionalna razvojna banka ili institucija	Financijska institucija koju je osnovala vlada kako bi osigurala financijska sredstva za gospodarski razvoj.
Nacionalni koordinacijski centar (NKC)	Tijelo koje koordinira aktivnosti među tijelima država članica za nadzor granica i koje služi kao platforma za razmjenu informacija među tim tijelima i razmjenu informacija s Frontexom.
Nacionalni plan za oporavak i otpornost	Dokument u kojem se utvrđuju reforme i ulaganja koja određena država članica planira provesti u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost.
Nacrt izmjene proračuna	Prijedlog Komisije za izmjenu proračuna EU-a tijekom razdoblja njegova izvršenja.
Načelo jedne godine	Proračunsko načelo prema kojem se proračunska sredstva moraju prikupiti i potrošiti unutar predviđene financijske godine.

Nalog za povrat sredstava	Dokument kojim se zahtijeva plaćanje dugovanog iznosa.
Namira	Plaćanje preostalog salda državi članici ili traženje povrata sredstava od nje u svrhu zaključenja odgovarajućeg programa EU-a.
Namjenski prihodi	Sredstva uplaćena u proračun EU-a koja se mogu upotrijebiti isključivo za određenu namjenu.
Neizravni troškovi	Troškovi nastali korisniku koji nisu izravno povezani s određenim projektom ili mjerom EU-a, primjerice opći ili drugi administrativni troškovi.
Neizravno upravljanje	Metoda izvršenja proračuna EU-a u okviru koje Komisija povjerava zadaće izvršenja proračuna drugim subjektima (kao što su zemlje izvan EU-a i međunarodne organizacije).
Nepodmirene obveze	Zbroj preuzetih obveza koje još nisu pretočene u plaćanja.
Nepravilnost	Povreda pravila EU-a (ili relevantnih nacionalnih pravila) ili ugovornih obveza.
Obveze u području poljoprivrede, okoliša i klime	Svaka od neobveznih praksi koje su ambicioznije od uobičajenih zahtjeva u području okoliša i koje poljoprivrednicima daju pravo na plaćanje iz proračuna EU-a.
Obzor Europa	Program EU-a za istraživanja i inovacije u razdoblju 2021. – 2027.
Obzor 2020.	Program EU-a za istraživanja i inovacije u razdoblju 2014. – 2020.
Odbačeni ulov	Neželjena riba odbačena u more.
Odbor za koordinaciju europskih strukturnih i investicijskih fondova	Odbor Komisije čija je zadaća pratiti provedbu propisa kojima su uređeni strukturni i investicijski fondovi.
Odluka o prekomorskom pridruživanju	Odluka o uspostavi partnerstva između EU-a te njegovih prekomorskih zemalja i područja čiji je cilj podržati njihov održivi razvoj te promicati vrijednosti i standarde EU-a.

Odobrena sredstva	Iznos izdvojen u proračunu za određenu svrhu. Proračun EU-a sadržava odobrena sredstva za preuzete obveze i plaćanja.
Odobrena sredstva za plaćanja	Iznos sredstava dostupnih za isplatu u trenutku u kojem se ispune odgovarajući uvjeti.
Odobrena sredstva za preuzete obveze	Gornja granica godišnjih sredstava dostupnih u proračunu EU-a za točno određene rashodovne stavke.
Održivi razvoj	Pristup razvoju kojim se vodi računa o dugoročnim imperativima, kao što je trajnost rezultata, očuvanje okoliša i prirodnih resursa te socijalna i gospodarska jednakost.
Održivi ribolov	Ribolovne prakse kojima se ne iscrpljuju riblji stokovi i kojima se utjecaj na okoliš svodi na najmanju moguću mjeru.
Ograničenost opsega	Navođenje informacija u revizijskom izvješću o eventualnim područja u kojima revizor nije mogao donijeti zaključak i koja su stoga isključena iz revizorskog mišljenja.
Opći režim uvjetovanosti	Sustav u okviru kojeg država članica mora poštovati načelo vladavine prava kako bi primila financijska sredstva EU-a.
Operativni program (OP)	Osnovni okvir za provedbu kohezijskih projekata financiranih sredstvima EU-a u zadanom razdoblju, u koji su ugrađeni prioriteta i ciljevi utvrđeni u sporazumima o partnerstvu između Komisije i pojedinačnih država članica.
Opoziv sredstava	Storniranje cijele neiskorištene preuzete obveze ili nekog njezina dijela koje naloži Komisija.
Ortofotosnimka	Fotografija snimljena iz zraka s prilagođenom nadmorskom visinom, nagibom i topografijom površine kako bi se uskladila mjerenja udaljenosti.
Osjetljivo radno mjesto	Radno mjesto ili položaj koji uključuje znatnu autonomiju ili izvršnu vlast koja bi

	se mogla zloupotrijebiti u osobne financijske ili druge svrhe.
Osnovica za procjenu PDV-a	Ukupna vrijednost robe i usluga na koje se primjenjuje PDV.
Osobna zaštitna oprema	Predmeti, kao što su maske za lice, rukavice i zaštita za oči, namijenjeni zaštiti osoba koji ih nose od zdravstvenih ili sigurnosnih rizika.
Ostvarenje	Ono što je postignuto ili ostvareno određenim projektom, primjerice provedba tečaja osposobljavanja ili izgradnja ceste.
Otvoreno pitanje u vezi s tradicionalnim vlastitim sredstvima	Zadržka koju je izrazila Komisija u pogledu podataka o tradicionalnim vlastitim sredstvima u računu prihoda države članice.
PDV za koji je moguće ostvariti povrat	PDV koji porezni obveznik može odbiti od PDV-a koji mora platiti poreznom tijelu na temelju toga što je predmetni iznos već plaćen kad je porezni obveznik nabavljao robu i usluge za vlastite potrebe.
Plaćanje pretfinanciranja	Novčani predujam za financiranje unaprijed utvrđenih aktivnosti u zadanom razdoblju.
Plan radnih mjesta	Maksimalan broj raspoloživih radnih mjesta po kategorijama radnih mjesta i platnih razreda u instituciji ili tijelu EU-a.
Podijeljeno upravljanje	Način izvršenja proračuna EU-a u okviru kojeg, za razliku od izravnog upravljanja, Komisija delegira provedbu relevantnih zadaća određenoj državi članici, ali i dalje snosi krajnju odgovornost.
Pogreška	Količina novca koji nije trebao biti isplaćen iz proračuna EU-a. Pogreška nastaje kada financijska sredstva nisu upotrijebljena u skladu s relevantnim pravilima EU-a ili posebnim nacionalnim pravilima.
Pojednostavnjena mogućnost financiranja	Pristup određivanju iznosa bespovratnih sredstava primjenom metoda kao što su standardni jedinični troškovi, financiranje

	uz primjenu paušalne stope ili jednokratni iznosi, a ne na temelju stvarnih troškova nastalih korisniku. Cilj im je smanjenje administrativnog opterećenja.
Pokazatelj rezultata	Mjerljiva varijabla koja pruža informacije za procjenu neposrednih posljedica projekata za koje je pružena potpora na ciljanu skupinu ljudi.
Pokazatelji iz Rija	Pokazatelji mjere u kojoj određena aktivnost doprinosi ostvarenju ciljeva konvencija iz Rija koje je definirao OECD.
Poljoprivredni faktorski dohodak	Dohodak od poljoprivrede, raščlanjen na sastavne dijelove (zemljište, radna snaga i kapital).
Popis izvora i metoda za izračun BND-a	Popis postupaka, statističkih podataka i drugih elemenata koji se upotrebljavaju za izračun BND-a.
Poravnanje (pretfinanciranja)	Proces u okviru kojeg Komisija prihvaća unaprijed financirane rashode i utvrđuje koliko je sredstava preostalo za platiti korisniku.
Poravnanje računa	Godišnji proces u sklopu kojega Komisija, nakon što obavi provjere, prihvaća isplatu sredstava koja su zatražila provedbena tijela i partneri.
Porez na dodanu vrijednost (PDV)	Neizravni porez na potrošnju koji se naplaćuje na proizvodnju i distribuciju robe te na pružanje usluga i čiji trošak naposljetku snosi krajnji potrošač.
Posebni instrument	Alat koji EU-u omogućava da mobilizira dodatna financijska sredstva kako bi odgovorio na nepredviđene događaje kao što su krize i izvanredne situacije.
Poslovni rezultat	Rezultat za predmetnu godinu prikazan u konsolidiranoj računovodstvenoj dokumentaciji EU-a kojim se iskazuje razlika između prihoda i rashoda.
Posredničko tijelo	Organizacija, kao što je nacionalno javno ili privatno tijelo, nevladina organizacija ili decentralizirana agencija EU-a, imenovana za upravljanje sredstvima EU-

	a pod neizravnim ili podijeljenim upravljanjem.
Postupak izražavanja jamstva	Vrsta revizije na temelju koje se iznosi mišljenje o predmetu revizije, na primjer o pouzdanosti skupa financijskih izvještaja ili pravilnosti transakcija.
Postupak nadzorne provjere i ocjene (SREP)	Godišnja procjena rizika povezanih s velikim bankama koje su pod izravnim nadzorom ESB-a koja se temelji na četirima kriterijima: poslovni model, upravljanje i rizici, kapital i likvidnost.
Postupak zbog povrede obveze	Postupak u kojem Komisija poduzima radnje protiv bilo koje države članice EU-a koja ne ispunjava obveze koje proizlaze iz prava EU-a.
Potencijalna zemlja kandidatkinja	Zemlja/područje s jasnim izgledima za pristupanje EU-u u budućnosti, ali kojoj/kojem još nije dodijeljen status zemlje kandidatkinje.
Potencijalne (nepredviđene) obveze	Potencijalna obveza isplate sredstava koja može nastati ovisno o ishodu nekog budućeg događaja.
Potpora radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (instrument SURE)	Program EU-a za kreditiranje kojim se pruža potpora mjerama za očuvanje radnih mjesta kako bi se smanjili nezaposlenost i gubitak prihoda proizašli iz pandemije bolesti COVID-19.
Potvrda o financijskim izvještajima	Dokument kojim se potvrđuje prihvatljivost troškova čiju su nadoknadu korisnici zatražili u zahtjevima za plaćanje.
Prag značajnosti	Prag iznad kojega se smatra da otkrivene pogreške u određenom statističkom skupu obuhvaćenom revizijom ili skupini financijskih izvještaja utječu na točnost i pouzdanost.
Pravilnost / zakonitost i pravilnost	Mjera u kojoj je određena transakcija ili aktivnost usklađena s važećim pravilima i propisima te ugovornim obvezama.

Pravna stečevina	Cjelokupni korpus prava EU-a koji obuhvaća zakonodavstvo, sudske odluke i druge pravne akte.
Pravo na plaćanje	Prenosivo pravo na temelju kojeg aktivni poljoprivrednik može dobiti potporu EU-a ako uz pravo prijavi i prihvatljivo poljoprivredno zemljište.
Pregled uspješnosti programa	Prilog godišnjem izvješću o upravljanju proračunom EU-a i njegovoj uspješnosti u kojem se prikazuju odabrani pokazatelji programa.
Pregovaračko poglavlje	Jedno od ključnih područja pravne stečevine u kontekstu pristupnih pregovora sa zemljama kandidatkinjama.
Prekomorske zemlje i područja	Zemlje i područja koji nisu dio EU-a, ali su ustavno povezani s trima državama članicama (Danskom, Francuskom i Nizozemskom).
Preseljenje	Preseljenje izbjeglica iz zemlje u kojoj su zatražili azil u neku drugu zemlju koja je pristala da ih primi i da im s vremenom odobri trajni boravak.
Preuzeta obveza	Iznos sredstava predviđen u proračunu za financiranje točno određene rashodovne stavke, kao što su ugovor ili sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava. Za preuzetu obvezu moraju postojati odobrena sredstva predviđena za tu obvezu.
Pričuva za uspješnost	Proračunska sredstva izdvojena za rashode iz europskih strukturnih i investicijskih fondova koja se isplaćuju tek ako se dosegnu određene ciljne vrijednosti.
Prijenos	Prijenos neiskorištenih odobrenih proračunskih sredstava iz jedne financijske godine u sljedeću pod određenim uvjetima.
Prijevara	Namjerno i nezakonito korištenje obmanom radi stjecanja imovinske koristi

	oduzimanjem imovine ili novca drugoj strani.
Prioritetna os	Ključni cilj određenog operativnog programa, podijeljen na jedan prioritet ulaganja ili više njih.
Procijenjena stopa pogreške	Statistička procjena stope pogreške u određenom statističkom skupu iznesena na temelju ispitivanja reprezentativnog uzorka transakcija.
Procjena na temelju stupova	Komisijina procjena pravila i postupaka koji se primjenjuju u okviru neizravnog upravljanja kako bi se zajamčilo da su financijski interesi EU-a zaštićeni u jednakoj mjeri kao i u okviru izravnog upravljanja.
Procjena programa	Dokument koji je sastavila partnerska zemlja i prihvatila Europska komisija te u kojem je utvrđeno koje je aktivnosti suradnje i razvojne aktivnosti potrebno provesti te koje je financijske, ljudske i materijalne resurse potrebno uložiti.
Procjena učinka	Analiza vjerojatnih (<i>ex ante</i>) ili stvarnih (<i>ex post</i>) učinaka neke inicijative ili neke druge mjere u okviru određene politike.
Program	Sredstvo kojim se ostvaruju posebni ciljevi politika EU-a, obično provedbom sufinanciranih projekata.
Program „EU za zdravlje“	Akcijski plan EU-a za zdravlje za razdoblje 2021. – 2027.
Program EU-a za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI)	Program EU-a iz kojeg se pružala potpora za ostvarivanje ciljeva u području zapošljavanja i socijalne zaštite/uključenosti iz strategije Europa 2020.
Program Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti (CERV)	Program kojim se štite i promiču prava i vrijednosti pojedinaca i potiče demokratsko sudjelovanje, posebice pružanjem potpore nevladinim organizacijama.
Program jedinstvenih plaćanja po površini	Program plaćanja po poljoprivrednoj površini koji se na prijelaznoj osnovi

	primjenjuje u 10 država članica i na temelju kojeg poljoprivrednici primaju standardni iznos potpore po hektaru. U svim ostalim državama članicama primjenjuje se program osnovnih plaćanja.
Program osnovnih plaćanja	Program EU-a za poljoprivredu u okviru kojeg se poljoprivrednicima sredstva isplaćuju na temelju prihvatljive površine zemljišta.
Program ruralnog razvoja (PRR)	Skup nacionalnih ili regionalnih višegodišnjih ciljeva i aktivnosti koje odobrava Komisija i koji služe provedbi politike ruralnog razvoja EU-a.
Programska tijela	Skupni naziv za upravljačka tijela, tijela za ovjeravanje i revizijska tijela uključena u potrošnju sredstava za koheziju.
Programski izvještaji	Obrazloženje za operativna odobrena sredstva koja je Komisija zatražila za svaki program potrošnje u nacrtu godišnjeg proračuna, na temelju provedbe zabilježene prethodnih godina koja se mjeri s pomoću pokazatelja.
Programsko razdoblje	Razdoblje unutar kojeg se planira i provodi određeni program potrošnje EU-a.
Proizvodno nevezana potpora [dohotku]	Plaćanja EU-a poljoprivrednicima koja nisu povezana s proizvodnjom točno određenog proizvoda.
Proizvodno vezana potpora	Plaćanja EU-a poljoprivrednicima za proizvodnju točno određenog proizvoda.
Proračunska potpora	Izravan prijenos potpore EU-a u državnu blagajnu partnerske zemlje pod određenim uvjetima.
Proračunsko jamstvo	Obveza uporabe proračuna EU-a kako bi se nadoknadili svi gubitci koji su nastali zbog toga što korisnik nije ispunio svoje obveze u vezi sa zajmom ili vlasničkim ulaganjem.
Proračunsko tijelo	Naziv koji se odnosi na Europski parlament i Vijeće Europske unije kada

	primjenjuju svoje ovlasti za donošenje odluka o proračunskim pitanjima EU-a.
Provjere praćenjem	Upotreba satelitskih podataka za redovito promatranje poljoprivrednih aktivnosti i upozoravanje poljoprivrednika na moguću neusklađenost s pravilima programa izravnih plaćanja u bilo koje vrijeme tijekom sezone uzgoja.
Računovodstveno načelo nastanka poslovnog događaja	Računovodstveni pristup u skladu s kojim se prihodi priznaju kada su ostvareni, a rashodi kada su nastali, a ne kada su zaprimljeni ili plaćeni.
Radni dokument službi Komisije (SWD)	Neobvezujući dokument koji je Komisija izradila u svrhu rasprave o određenoj temi, ili na internoj razini ili izvan te institucije.
Raspravni postupak	Postupak u kojem Komisija raspravlja o rezultatima svojih kontrola s tijelom ili službom nad kojim je obavila provjeru kako bi se zajamčilo da su rezultati utemeljeni.
Razrješnica	Godišnja odluka Europskog parlamenta kojom se Komisiji daje konačno odobrenje za način na koji je proračun izvršen.
REACT-EU	Program u sklopu instrumenta „NextGenerationEU” u okviru kojeg se pružaju dodatna financijska sredstva za postojeće programe kohezijske politike s ciljem pružanja potpore za oporavak od krize, istodobno promičući zelenu i digitalnu transformaciju.
Registar iznimaka	Dokument u kojem se evidentiranju odstupanja od uspostavljenih kontrola i postupaka, uključujući razloge i učinak.
Reprezentativna stopa pogreške	Statistička procjena pogreške u određenom statističkom skupu iznesena na temelju ispitivanja reprezentativnog uzorka transakcija odabranih iz tog skupa.
Revizija usklađenosti	Revizija kojom se prikupljanjem dokaza utvrđuje je li određena aktivnost u skladu

	s važećim pravilima i propisima te uvjetima propisanim ugovorima ili sporazumima.
Revizijski pristup temeljen na potvrđama trećih strana	Pristup koji se primjenjuje pri pružanju revizijskog jamstva u pogledu financijskih informacija, drugih podataka ili posebnih tvrdnji koje je pripremio subjekt revizije.
Revizijski trag	Dokumentirani tijekom određene transakcije koji pokazuje kako je izvorni dokument unesen u računovodstvenu dokumentaciju i potom evidentiran u financijskim izvještajima relevantnog subjekta.
Revizijsko tijelo	Neovisno nacionalno tijelo odgovorno za reviziju sustava i operacija u okviru određenog programa potrošnje EU-a.
Rezervacija	Računovodstveni pojam koji označava najbolju procjenu određene vjerojatne buduće obveze, koja se evidentira u bilanci i za koju nije sigurno kada će se izvršiti ili u kojem iznosu.
Rezultat	Neposredne posljedice određenog projekta ili programa po njegovu dovršetku, kao što su veća zapošljivost polaznika tečaja ili poboljšani pristupi nekom području zbog novoizgrađene ceste.
Ribolovni pritisak	Utjecaj ribolova na riblje populacije.
Rizik neotkrivanja	Rizik da revizor neće otkriti odstupanje koje nije ispravljeno unutarnjim kontrolama relevantnog subjekta.
Savjetovanje među službama (međuresorno savjetovanje)	Službeni postupak u kojem određena služba Komisije traži savjet ili mišljenje drugih službi o određenom prijedlogu.
Skupina NEET	Osobe koje nisu zaposlene, nisu u sustavu redovitog obrazovanja ni u sustavu obrazovanja odraslih.

Skupna uredba	Izmjena Financijske uredbe iz 2018., kojom se mijenjaju i pojednostavnjuju financijska pravila i upravljanje proračunom EU-a.
Sporazum iz Cotonoua	Ugovor između EU-a, njegovih država članica te afričkih, karipskih i pacifičkih država kojim se promiču gospodarski, socijalni i kulturni razvoj, mir i sigurnost te stabilno i demokratsko političko okruženje.
Sporazum o delegiranju	Sporazum sklopljen s pojedincima ili subjektima u određenim područjima politike u svrhu primjene fondova EU-a pod neizravnim upravljanjem.
Sporazum o doprinosima	Sporazum između Komisije i organizacije koja provodi određenu mjeru pod neizravnim upravljanjem i koja je dokazala da je sposobna upravljati financijskim sredstvima na jednakoj razini kao i Komisija.
Sporazum o partnerstvu	Sporazum između Komisije i neke države članice, odnosno određene zemlje ili zemalja izvan EU-a u kontekstu programa potrošnje EU-a u kojem su, primjerice, utvrđeni strateški planovi, prioriteti ulaganja ili pak uvjeti trgovine ili pružanja razvojne pomoći.
Statističko uzorkovanje	Tehnika uzorkovanja na temelju statistike koja se primjenjuje u sklopu revizijskih ispitivanja radi dobivanja reprezentativnih rezultata.
Statističko uzorkovanje reprezentativnom metodom	Primjena statističkih tehnika radi sastavljanja uzorka koji odražava značajke statističkog skupa iz kojeg je uzet.
Stopa isplate	Postotak ukupnih sredstava isplaćenih iz određenog financijskog instrumenta krajnjim primateljima.
Stopa nacionalnog doprinosa u vezi s PDV-om	Postotak koji se primjenjuje na osnovicu za procjenu PDV-a svake države članice radi izračuna vlastitih sredstava od PDV-a.

Stopa preostale pogreške / stopa preostalog rizika / stopa ukupne preostale pogreške	Udio određenog statističkog skupa koji se smatra nepravilnim i nakon uzimanja u obzir učinka svih kontrolnih postupaka, povrata sredstava i ispravaka.
Stopa rezervacija	Postotak odobrene financijske obveze koji se mora zabilježiti kao rezervacija.
Strategija Europa 2020.	Desetogodišnja strategija Europske unije uvedena 2010. s ciljem poticanja rasta i otvaranja novih radnih mjesta.
Stvarna stopa rezervacija	Udio potencijalnih obveza koje se moraju pokriti iz zajedničkog fonda za rezervacije.
Sustav eGrants	Komisijina internetska platforma za upravljanje bespovratnim sredstvima EU-a za istraživanje tijekom njihova cjelokupnog ciklusa.
Sustav za identifikaciju zemljišnih parcela (LPIS)	Baza podataka o poljoprivrednim zemljištima u državama članicama koja se upotrebljava pri plaćanju izravne potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike te pri provjerama prihvatljivosti zahtjeva poljoprivrednika.
Tehnička pomoć	Financijska pomoć čija je svrha pomoći dionicima da provode programe i projekte financirane sredstvima EU-a.
Teoretski pristup	Komisijin pristup prema kojem se doprinosi EU-a projektima s više donatora objedinjuju s doprinosima drugih donatora i ne namjenjuju za točno određene rashodovne stavke.
Tijelo za ovjeravanje	Tijelo koje je država članica zadužila za ovjeravanje točnosti i usklađenosti izvještaja o rashodima i zahtjeva za plaćanje.
Tradicionalna vlastita sredstva (TVS)	Prihodi EU-a od carina i pristojbi na šećer.
Trajni travnjak	Poljoprivredno zemljište na kojem se više od pet godina zaredom uzgaja trava ili druge travno-zeljaste krmne kulture.
Transakcija	Operacija evidentirana u računovodstvenoj dokumentaciji EU-a,

	kao što su izvršeno plaćanje ili primljeni prihodi.
Transeuropska mreža	Mreža prekogranične prometne, energetske ili telekomunikacijske infrastrukture uspostavljena radi potpore funkcioniranju jedinstvenog tržišta EU-a i njegova unaprjeđenja olakšavanjem slobodnog kretanja ljudi, robe i usluga.
Transverzalna zadržka	Međusektorska vrsta posebne zadržke u vezi s BND-om.
Tržišna mjera	Javna intervencija na poljoprivrednim tržištima radi ublažavanja učinka pada cijena i strukturnih poteškoća pružanjem potpore za pojedine sektore (primjerice, za voće i povrće, vino, program opskrbe škola mlijekom).
Twinning	Mehanizam izgradnje kapaciteta u specijaliziranim područjima u okviru kojega određeno tijelo iz države članice EU-a pruža potporu partnerskom tijelu u partnerskoj zemlji.
Učinak	Dugoročne posljedice dovršenog projekta ili programa koje mogu biti društveno-gospodarske, financijske ili mogu utjecati na okoliš.
Učinak istiskivanja privatnog financiranja	Ekonomski učinak koji se sastoji od toga da povećanje potrošnje državnih financijskih sredstava dovede do smanjenja privatnih ulaganja.
Učinkovitost	Postizanje najboljeg odnosa između upotrijebljenih sredstava, poduzetih aktivnosti i postignutih ciljeva [iz Uredbe (EU) 2018/1046].
Uključivanje (u politiku)	Sustavno uzimanje u obzir određenih prioriteta (npr. rodne ravnopravnosti, zaštite klime) pri oblikovanju i provedbi svih politika.
Uključivanje klimatskih pitanja (u proračun)	Uključivanje pitanja povezanih s klimom u sve politike, instrumente, programe i fondove.

Ukupni dopušteni ulov	Maksimalna količina ribe koja se svake godine smije uloviti iz određenog stoka u skladu sa zajedničkom ribarstvenom politikom.
Uloženi resursi	Financijski, ljudski, materijalni, administrativni ili regulatorni resursi uloženi u provedbu određenog projekta ili programa.
Upravljačko tijelo	Nacionalno, regionalno ili lokalno tijelo (javno ili privatno) koje je država članica zadužila za upravljanje određenim programom koji se financira sredstvima EU-a.
Uredba o općem skupnom izuzeću (Uredba GBER)	Uredba EU-a kojom se dopuštaju određene vrste mjera državne potpore o kojima nije potrebno obavijestiti Komisiju.
Uredba o zajedničkim odredbama (UZO)	Uredba kojom se utvrđuju pravila koja se primjenjuju na svih pet europskih strukturnih i investicijskih fondova.
Uspješnost	Mjerilo koje pokazuje u kojem su stupnju određenom mjerom, projektom ili programom financiranom sredstvima EU-a ispunjeni postavljeni ciljevi i u kojoj je mjeri ostvarena odgovarajuća vrijednost za uloženi novac.
Utvrđivanje usklađenosti (potvrda o sukladnosti)	Proces u sklopu kojeg Komisija utvrđuje je li određena država članica pravilno upotrijebila financijska sredstva za područje poljoprivrede koja su joj bila na raspolaganju i je li djelotvorno primjenjivala sustave upravljanja i kontrole.
Uzajamni fond Bêkou	Uzajamni fond EU-a za potporu stabilizaciji i obnovi Srednjoafričke Republike.
Uzajamni fond EU-a	Fond kojim upravlja EU i u kojem se objedinjuje novac iz više izvora radi financiranja međunarodnog odgovora na krizne situacije ili krizu koja je u tijeku, uglavnom u zemljama u razvoju.

Uzorkovanje po novčanoj jedinici	Metoda statističkog uzorkovanja na temelju koje je vjerojatnost odabira određene transakcije razmjerna njezinoj veličini.
Uzorkovanje prosudbenom metodom	Za razliku od statističkog uzorkovanja, postupak u kojem revizor za revizijsko ispitivanje iz osnovnog skupa odabire stavke na temelju slobodne procjene kako bi se ispunili unaprijed utvrđeni kriteriji.
Vanjska granica	Granica, uključujući u zračnim, morskim, jezerskim i riječnim lukama, između određene države članice EU-a i zemlje izvan EU-a.
Vanjski (namjenski) prihodi	Prihodi iz vanjskih izvora koji su namijenjeni određenoj svrsi.
Vanjsko djelovanje	Aktivnosti EU-a za pružanje pomoći i razvoj odnosa sa zemljama izvan EU-a, među ostalim u okviru multilateralnih sporazuma, kao i s regionalnim ili svjetskim organizacijama.
Veliki projekt	Projekt financiran sredstvima EU-a čiji ukupni prihvatljivi troškovi prelaze 50 milijuna eura u sektorima kao što su sektori prometa, okoliša ili energije.
Višegodišnji financijski okvir (VFO)	Plan potrošnje sredstava EU-a u kojem su u sedam glavnih naslova utvrđeni prioriteti (na temelju ciljeva politika) i gornje granice, obično na razdoblje od sedam godina. Taj plan pruža strukturu unutar koje se utvrđuju godišnji proračuni EU-a te su u njemu određene granice rashoda za svaku rashodovnu kategoriju.
Višestruka sukladnost	Mehanizam na temelju kojeg plaćanja poljoprivrednicima ovise o tome poštuju li ti poljoprivrednici obveze u vezi s okolišem, sigurnošću hrane, zdravljem i dobrobiti životinja te gospodarenjem zemljištem.
Vlasničko ulaganje	Novac uložen u određeno poduzeće u zamjenu za vlasnički udio i udio u dobiti.

Vlastita sredstva	Sredstva kojima se financira proračun EU-a.
Vlastita sredstva od poreza na dodanu vrijednost (PDV)	Vlastita sredstva EU-a koja se sastoje od definiranog udjela (stope nacionalnog doprinosa) PDV-a koji je prikupila svaka pojedinačna država članica.
Zadržka	Nedostatak na koji direktori glavnih uprava upozoravaju u svojim izjavama o jamstvu koje daju u okviru godišnjih izvješća o radu.
Zadržka u vezi s BND-om	Zadržka u vezi s izračunom vlastitih sredstava od BND-a određene države članice.
Zadržka u vezi s PDV-om	Zadržka u vezi s izračunom vlastitih sredstava od PDV-a određene države članice
Zahtjev za geoprostornu potporu (GSAA)	Mrežna aplikacija za elektroničko podnošenje zahtjeva za potporu po poljoprivrednoj površini.
Zajednička poljoprivredna politika (ZPP)	Središnja jedinstvena politika EU-a za poljoprivredu koja obuhvaća subvencije i niz drugih mjera čija je svrha zajamčiti sigurnost hrane i primjeren životni standard poljoprivrednika u EU-u te promovirati ruralni razvoj i zaštititi okoliš.
Zajednička pomoć za potporu projektima u europskim regijama (JASPERS)	Partnerstvo za tehničku pomoć sklopljeno između Europske komisije, Europske investicijske banke i Europske banke za obnovu i razvoj, u okviru kojeg se zemljama korisnicama pružaju neovisni savjeti o pripremi projekata koji se razmatraju za sufinanciranje sredstvima EU-a.
Zajednička ribarstvena politika	Okvir koji EU primjenjuje za gospodarenje ribom i upravljanje ribolovom kako bi se zajamčilo održivost ribljih stokova i stabilnost dohotka ribarske zajednice.
Zajednička sigurnosna i obrambena politika (ZSOP)	Dio vanjske politike EU-a usmjeren na sigurnosne i obrambene kapacitete.
Zajednički fond za rezervacije	Fond iz kojeg se pokrivaju potencijalne obveze koje proizlaze iz financijskih

	instrumenata, proračunskih jamstava i financijske pomoći.
Zajednički okvir za praćenje i evaluaciju (ZOPE)	Pravila i postupci za evaluaciju uspješnosti zajedničke poljoprivredne politike.
Zajednički okvir za upravljanje rizikom	Okvir za carinske kontrole koje provode države članice koji se temelji na razmjeni informacija o riziku i obavljenim analizama među carinskim upravama.
Zajedničko poduzeće	Tijelo EU-a osnovano s partnerom radi provedbe projekta ili aktivnosti u području istraživanja i tehnologije.
Zaključenje programa	Financijska namira određenog programa ili fonda EU-a plaćanjem preostalog salda predmetnoj državi članici ili drugoj zemlji korisnici, ili traženjem povrata sredstava od nje.
Zaštićeno morsko područje	Morsko područje koje je zakonom ili na neki drugi način određeno kao područje na kojem je potrebno zaštititi i očuvati bioraznolikost, prirodne resurse i lokalitete kulturne baštine.
Zemlja kandidatkinja	Zemlja čiji je zahtjev za članstvo u EU-u službeno priznalo Europsko vijeće.
Zemlje sudionice programa (Erasmus +)	Države članice EU-a, Sjeverna Makedonija, Island, Lihtenštajn, Norveška, Srbija i Turska.
Znanstveni, tehnički i gospodarski odbor za ribarstvo (STECF)	Tijelo stručnjaka koje je Komisija imenovala radi pružanja pomoći u provedbi zajedničke ribarstvene politike.